

Методичні рекомендації

щодо проведення процедури схвалення методичних розробок педагогів-претендентів на присвоєння педагогічного звання: «викладач-методист», «учитель-методист», «вихователь-методист», «педагог-організатор-методист», «керівник гуртка-методист» науково-методичною радою КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

Відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 та змін, внесеними наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 1473 (з0014-12) від 20.12.2011 та наказом Міністерства освіти і науки № 1135 (з1417-13) від 08.08.2013 «педагогічні звання «викладач-методист», «вчитель-методист», «вихователь-методист», «педагог-організатор-методист», «практичний психолог-методист», «керівник гуртка-методист» можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» (для педагогічного звання «керівник гуртка – методист» - найвищий тарифний розряд та повну вищу освіту), здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти» (П.5.2 Типового положення).

Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників вимога про обов'язкову підготовку власних методичних розробок педагогічним працівникам, які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню «методист», не передбачена. Атестаційна комісія під час атестації педагога, який має це педагогічне звання, може прийняти рішення про його відповідність раніше присвоєному, якщо він продовжує здійснювати науково-методичну і науково-дослідну діяльність.

Види методичних розробок, їх структура та вимоги до технічного оформлення:

Методичні розробки (навчально-методичні комплекси, навчальні посібники; методичні посібники; навчально-методичні посібники, педагогічний досвід та інноваційна діяльність, електронні версії підручників, та інші види навчально-методичної літератури).

До навчальних посібників відносять: збірники задач і вправ; довідники; словники; хрестоматії з літератури та історії; атласи з історії, географії, біології; навчальні карти; картини; кінофільми; діафільми; прилади; макети; моделі; книги для читання; комплекти таблиць та плакатів; робочі зошити; роздавальний матеріал та ін. Навчальні посібники мають задовольняти педагогічні вимоги, відповідати віковим особливостям дітей, бути зручними для користування й безпечними для здоров'я.

Методичний посібник – друкована книга, призначена, як правило, для вчителів, і в якій відповідно до завдань вивчення даного предмету і його змісту представлені локальні педагогічні технології – технології конкретних навчальних занять. Методичний посібник може містити ілюстрації, таблиці, схеми, запитання, завдання, вправи та інші навчальні матеріали, які можуть використовуватися як для організації навчального заняття, так і для самостійної роботи учнів.

Навчально-методичний посібник – друкована книга, яка містить стислий систематизований матеріал з навчального предмету, розділу чи теми, а також методику його викладання на основі власного чи запозиченого досвіду роботи. Призначається і для учителів, і для учнів. Такий вид навчальної літератури, як правило, також містить запитання (завдання) для контролю і самоконтролю. У навчально-методичному посібнику можуть бути надруковані й плани різних видів занять з переліком рекомендованої літератури; він може містити і додатковий матеріал для проведення лабораторно-практичних занять тощо.

Інші види навчально-методичної літератури:

Методичні рекомендації – навчально-методичне видання, що містить матеріали теоретичного або прикладного характеру на допомогу різним категоріям педагогічних працівників з викладання (вивчення) окремих тем або розділів курсу, навчального предмету тощо. У такого роду навчальній літературі розкриваються різні підходи до організації процесу або його фрагментів; управління освітнім процесом; методичної роботи у закладі освіти; учнівського самоврядування та ін.

Практикум, як правило лабораторний – друковане навчальне видання, в якому зосереджений стислий теоретичний матеріал з відповідними вказівками для проведення всіх, передбачених програмою, лабораторних чи практичних занять з навчальної дисципліни. Можуть створюватися й спеціальні практикуми з розв’язування задач, з усного і ділового мовлення, з вивчення іноземних мов на основі інноваційних педагогічних технологій та інше.

Опис методів, засобів та шляхів вирішення проблеми, над якою працює педагог, розкритих у апробованих методичних розробках.

В описі педагог висвітлює проблему, над якою працює, методи і засоби її вирішення, розкриваючи індивідуальні особливості своєї роботи, представленої у методичних розробках. Готуючи опис, рекомендовано використовувати такий порядок:

- обґрунтування актуальності проблеми, її практична значимість;
- висвітлення основної ідеї проблеми, її інноваційну значущість;
- перелік наукових чи практичних досліджень, на яких ґрунтується робота, наукові концепції та теорії яких авторів використовуються;
- розкриття технологій реалізації провідної педагогічної ідеї та її складових;
- розкриття запропонованих інновацій щодо організації освітнього процесу;
- динаміка змін якості освітнього процесу у зв’язку з інноваційною професійною діяльністю.

Структура методичної розробки:

1. Титул. Анотація. Зміст. Вступ (пояснювальна записка).

Чітко формулюється проблема, подається обґрунтування актуальності проблеми, об’єкту та предмету дослідження, короткий аналіз змісту та призначення розробки. Роз’яснюються та коментуються специфічні поняття та терміни.

2. Основна частина.

2.1. Теоретичний розділ (5 – 7 сторінок).

Проводиться стислий огляд наукової та методичної літератури, де висвітлювалась ця проблема з посиланням на роботи видатних науковців, науково-методичні видання, статті, практичний досвід відомих вчителів. Далі у теоретичному аспекті висвітлюються власні методичні знахідки.

2.2. Практичний розділ.

З метою відображення власних методичних напрацювань у практичному аспекті вчитель пропонує розробки методичних рекомендацій, програм, спецкурсів, методичних посібників, збірників, інноваційних уроків, позакласних заходів тощо. До практичних матеріалів доцільно запропонувати додатки у вигляді презентацій, схем, таблиць, тестів, дидактичних матеріалів, які можна подати в електронному вигляді, бібліографічний покажчик власних публікацій у обласних та всеукраїнських виданнях.

3. Висновки (до 3 – 4 сторінок). Додатки.

Коротко визначаються основні досягнуті результати, вказуються умови реалізації запропонованих матеріалів, можливості їх застосування.

4. Використані джерела, література (до 1 стор.).

Обов’язково подається список використаної літератури та Інтернет-посилання за правилами оформлення в алфавітному порядку.

Вимоги до технічного оформлення методичної розробки:

Матеріали подаються в друкованому та електронному вигляді. Комп'ютерний набір: текст друкується з одного боку білого паперу формату А-4, текстовий редактор Microsoft Word (2003-2010), шрифт Times New Roman кегель – **14**, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: ліве, верхнє та нижнє – не менше 20 мм; праве – не менше 10 мм.

Обсяг методичної розробки – **1 – 2 авторських аркуші**. Один авторський аркуш відповідає **24 сторінкам комп'ютерного тексту**, надрукованого через 1,5 інтервали шрифтом Times New Roman кегель 14 на стандартному аркуші формату А4.

Методичні розробки подаються в одному екземплярі. Кожна сторінка має бути пронумерована. Першою сторінкою вважається титульна, на якій цифра 1 не ставиться.

При використанні джерел обов'язково вказувати посилання на них у відповідності до існуючих вимог ДСТУ 3008:2015.

У методичній розробці недоцільно використовувати фотографії, роздруковані презентації, малюнки та інші творчі роботи учнів.

Не подається список нагород вчителя.

Матеріали педагога-претендента після схвалення науково-методичною радою не повертаються.

Порядок подачі методичних розробок на схвалення науково-методичною радою:

- 1.** Заклад освіти на методичній (педагогічній) раді розглядає апробовані методичні розробки педагога-претендента на присвоєння звання «викладач-методист», «учитель-методист», «вихователь-методист», «педагог-організатор-методист», «практичний психолог-методист», «керівник гуртка-методист». За умови прийняття позитивного рішення готує відгук про педагогічну та методичну діяльність педагога в контексті реалізації основних педагогічних ідей, викладених у методичних розробках (обсяг – до 2 сторінок формату А-4).
- 2.** Педагог-претендент готує опис методів, засобів та шляхів вирішення проблеми, над якою він працює, реалізованої у власних методичних розробках (обсяг – до 2 сторінок формату А-4).
- 3.** Методична розробка, довідка про перевірку на антиплагіат, опис, відгук та лист-подання закладу освіти надсилаються до органів управління освітою, відділів освіти районного (міського) рівня, ОТГ і представляються на засіданні науково-методичної ради відповідних служб.
- 4.** Після розгляду, обговорення поданих матеріалів та прийняття позитивного висновку науково-методична рада органів управління освітою готує лист-подання до науково-методичної ради КЗВО «ДАНУ» ДОР» щодо прийняття рішення про схвалення методичних розробок.
- 5.** Оформлені належним чином матеріали подаються не пізніше **11 січня 2021 року**. Науково-методична рада розглядає на своєму засіданні і приймає рішення про схвалення методичних розробок до **01 березня 2021 року**.

Перелік матеріалів і документів:

1. Лист-подання органів управління освітою за підписом керівника на ім'я голови науково-методичної ради КЗВО «ДАНУ» ДОР» з пропозицією розглянути матеріали педагогічного працівника, який атестується на присвоєння звання «викладач-методист», «учитель-методист», «вихователь-методист», «педагог-організатор-методист», «практичний психолог-методист», «керівник гуртка-методист».

Лист-подання, адресоване голові науково-методичної ради, містить прохання розглянути матеріали з метою експертної оцінки, рецензування у зв'язку з атестацією на

присвоєння педагогічного звання. У поданні також зазначається інформація про автора: прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи, педагогічне звання (якщо є); указується хто і коли вивчав описаний досвід, зазначається дата розгляду матеріалів колегіальним органом районного/міського/обласного рівня.

Документ засвідчується керівником відповідної установи.

2. Методична розробка (електронний та друкований варіанти) – збірка навчально-методичних матеріалів, що розкривають форми, засоби, методи навчання, елементи сучасних педагогічних технологій або самі технології про навчання і виховання стосовно конкретних тем уроків, практичних занять, теми навчальної програми, викладання курсу в цілому тощо та **довідка про перевірку на антиплагіат**.

3. Анотація досвіду роботи, яку готує відповідальний фахівець органів управління освітою районного, міського рівня, СР, ОТГ. Анотація досвіду – скорочений виклад змісту досвіду претендента на присвоєння педагогічного звання у такій послідовності:

- обґрунтування актуальності проблеми, її практична значимість;
- стислий зміст досвіду (алгоритм або технологія діяльності);
- результати та умови ефективності досвіду;
- вказується категорія педагогічних працівників, для яких рекомендований цей досвід.

Анотація досвіду роботи подається за підписом відповідального фахівця органу управління освітою, керівника установи.

4. Список педагогічних працівників, які атестуються на присвоєння звання «викладач-методист», «учитель-методист», «вихователь-методист», «педагог-організатор-методист», «практичний психолог-методист», «керівник гуртка-методист», подається в друкованому та електронному вигляді до **01 грудня 2020 року за формою:**

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Заклад освіти (місто, район, ОТГ)	Посада, предмет викладання	Спеціальність за дипломом	Категорія (попередня атестація, рік)	Вид метод. розробки	Назва власної методичної розробки	Контакти моб.телеф

Начальник відділу (управління)
освіти

(печатка)

(підпис)

розшифровка підпису

Штaмп устанoви/закладу

**Голові науково-методичної ради
КЗВО «Дніпровська академія
неперервної освіти» ДОР»**

Лист-подання

органу управління освітою (відповідна структура) щодо розгляду та схвалення методичних розробок педагогічних працівників, яким присвоюються педагогічні звання «викладач-методист», «учитель-методист», «вихователь-методист», «керівник гуртка-методист», «педагог-організатор-методист», «практичний психолог-методист», «керівник гуртка-методист» науково-методичною радою

Орган управління освітою (відповідна структура)

повна назва

порушує клопотання перед науково-методичною радою щодо розгляду матеріалів та схвалення методичних розробок педагогічного працівника

(ПІБ, посада, місце роботи)

на присвоєння педагогічного звання «_____», з теми _____ 3

Методичні розробки апробовані на базі _____

(закладу (ів) освіти, району (міста), області) і сприяли позитивній динаміці змін якості освітнього процесу у зв'язку з інноваційною професійною діяльністю

(ПІБ педагога)

Розглянуто та обговорено на _____ (протокол від _____ № _____).

Керівник установи

печатка

(підпис)

розшифровка підпису

Зразок оформлення титульної сторінки (додаток № 2)

Назва установи, закладу освіти

Методична розробка (вид)

ТЕМА (НАЗВА) РОЗРОБКИ

Виконавець: ПІБ, посада, місце роботи.

2021 рік

Рекомендації щодо оформлення рецензії*(додаток №3)

Бланк рецензії оформляється рецензентом після ознайомлення з представленим матеріалом.

Для кожного критерію визначена максимальна оцінка, співвідносна зі ступенем його значимості. Після вивчення розгорнутої характеристики рівнів рецензент у бланку зазначає (обводить) оцінку, що відповідає встановленому рівню. У колонці «Аргументація рівня» доцільно конкретизувати факти, що вплинули на зниження рівня за певним критерієм, або відзначити особливо вдалі елементи розробки.

За результатами оцінювання виводиться загальна кількість балів, що вписується у відповідній графі бланку рецензії.

Загальний висновок формулюється відповідно до одержаних даних. Якщо загальна кількість балів складає:

- 25—30 — методична розробка рекомендується до схвалення науково-методичною радою ;
- 15—24 — матеріал відправляється на доопрацювання за окремими параметрами;
- 10—14 — робота потребує докорінних змін. Пропонований варіант не представляє інтересу для педагогічної теорії та практики.

У рубриці «Рекомендації» висловлюються побажання рецензента щодо шляхів популяризації методичної розробки:

- публікації у фахових виданнях, інформаційних збірниках;
- друку окремим виданням чи в складі збірника методичних матеріалів;
- занесення до електронної збірки «Інноваційна освіта Дніпропетровщини»;
- представлення досвіду роботи автора на курсах підвищення кваліфікації тощо.

Якщо методична розробка є атестаційним матеріалом претендента на присвоєння педагогічного звання, необхідно зробити відповідний рекомендаційний запис у висновках.

Заповнений бланк рецензії разом із методичною розробкою подається для підготовки матеріалів до розгляду науково-методичною радою або передається автору на доопрацювання. Після проведеної роботи щодо удосконалення матеріалів автор (розробник) повертає їх рецензенту разом із бланком рецензії. Рецензент заповнює новий бланк, який, як і попередній, прикладається до методичних матеріалів.

**Кабан Л.В. Рецензія на методичну розробку (як правильно оформити рецензію на методичну розробку)/ Л.В.Кабан // Директор школи: газета для керівників навчальних закладів (Шкільний світ). – 2011. - № 25 (649), липень. – С.1, 14-15.*

Показники для оцінювання методичної розробки (додатак №4)

Рівень	Критерії/Показники оцінювання	Оцінка
Актуальність		
Нижче від середнього	Обрана тема є актуальною лише в межах закладу освіти, у якому працює автор, про що зазначається в роботі. Тема представляє локальні інтереси й свідчить про те, що автор недостатньо обізнаний із пріоритетними напрямками розвитку даної освітньої галузі чи освітньої системи регіону	1
Середній	Проблема, висвітлена в методичній розробці, є актуальною для розвитку освітньої системи регіону, значимою для підвищення ефективності освітнього процесу конкретного закладу, проте автору не вдалося повною мірою відобразити це в роботі	2
Високий	Актуальність обраної теми є очевидною. Проблема, спосіб розв'язання якої представлено в матеріалах, спрямована на розвиток локальної освітньої системи, відображає регіональну освітню специфіку. Автор демонструє теоретичну обізнаність зі способами розв'язання проблеми, вдало підкреслює актуальність і доводить її значимість	3
Теоретична обґрунтованість		
Нижче від середнього	У розробці представлені результати практичного дослідження автора без належного теоретичного обґрунтування, що знижує рівень теоретичного осмислення проблеми. Автор орієнтується в існуючих публікаціях, дотичних до проблеми, проте далеко не всі викладені позиції стосуються предмета розгляду	2
Середній	Узято до уваги праці окремих науковців, наведено приклади розв'язання даної проблеми практиками, проте в списку літератури здебільшого відсутні реквізити використаних теоретичних джерел. Автор демонструє обізнаність в існуючих публікаціях з обраної теми, але при заявленій авторській позиції спосіб викладу теоретичного обґрунтування має реферативний характер	3,5
Високий	При розробці авторських матеріалів творчо використано науково-педагогічну й методичну літературу, перелік якої наведено в рубриці «Література». Виклад теоретичного обґрунтування здійснено грамотно, з дотриманням наукового стилю У роботі відстежується авторська позиція	5
Практична спрямованість		
Нижче від середнього	Проблема, представлена в розробці, має вузьке практичне спрямування, становить інтерес для педагогів конкретного навчального закладу або конкретної спеціальності за наявності певних умов	2
Середній	Представлена методична розробка може становити інтерес для освітян району (міста), області, проте перенесення ідеї в нову освітню практику є складною через недостатній опис технології впровадження	3,5
Високий	Представлена методична розробка становить інтерес для освітян району (міста), області, має достатнє теоретичне підґрунтя й описану технологію реалізації. Розробка містить методичні рекомендації або поради щодо реалізації ідеї в нових умовах	5
Результативність роботи		
Нижче від середнього	У роботі представлені результати, які характеризують якісні та (або) кількісні зміни в освітній системі (навчально-виховному процесі) конкретного закладу освіти. Відсутній розгорнутий опис отриманих результатів, їх залежність від упровадження ідеї, представленої в методичній розробці	2
Середній	Результативність описана за допомогою основних показників, що свідчать про кількісні та якісні зміни в освітній практиці. Успіх використання методичної розробки в практичній діяльності є періодичним, наведені окремі підтверджуючі факти	4
Високий	Простежується стійкий успіх у реалізації ідеї, що підтверджується системою фактів. Результативність описана за основними її показниками, які свідчать про значні якісні та кількісні зміни в системі роботи педагога. Обґрунтовано залежність одержаних результатів від запропонованих оптимальних шляхів запровадження ідеї	6
Перспективність		
Нижче від середнього	Перспективність реалізації даної проблеми вбачається тільки в межах конкретного досвіду, оскільки представлена тема не складатиме особливого інтересу для розвитку науки й удосконалення практики. Вона є достатньо осмисленою й широко впроваджуваною	1

Середній	Представлені матеріали забезпечують суттєвий внесок у розвиток педагогічної теорії, підвищення ефективності практичної роботи. Проте автором не деталізується перспектива розв'язання цієї проблеми	2
Високий	Розв'язання поставлених у проєкті цілей і завдань може призвести до появи принципово нових теоретичних підходів або нових зразків практики. Автором спроектовано подальше розгортання ідеї	3
Методична грамотність (правильність оформлення)		
Нижче від середнього	Методична розробка потребує значного доопрацювання, оскільки створена без дотримання відповідних рекомендацій, теоретична й практичні частини не (мало) пов'язані між собою, робота містить недоліки технічні, мовні, змістові тощо	2
Середній	Робота оформлена з дотриманням чинних рекомендацій або як проєкт з оригінальною структурою, проте окремі компоненти потребують доопрацювання, редагування назви, виправлення технічних, мовних, змістових помилок, деталізація змісту, доповнення практичними матеріалами в додатках, вилучення зайвого матеріалу, що не стосується даної проблеми тощо	5
Високий	У роботі на належному рівні представлені всі рекомендовані компоненти, супровідні документи, опис досвіду, який містить теоретичне осмислення проблеми та практичні матеріали, ілюстровані додатками. Розробка має оригінальну структуру, у якій ілюстративно й системно представлено методичну проблему	8

Рецензія на методичну розробку (додаток № 5)

(тема методичної розробки)

Автор _____

(прізвище, ім'я, по батькові, посада, заклад освіти)

Критерії оцінювання:

№ з/п	Критерії (максимальна оцінка)	Рівні/Оцінки			Аргументація рівня
		нижче від середнього	середній	високий	
1	Актуальність (3)	1	2	3	
2	Теоретична обґрунтованість (5)	2	3,5	5	
3	Практична спрямованість (5)	2	3,5	5	
4	Результативність роботи (6)	2	4	6	
5	Перспективність (3)	1	2	3	
6	Методична грамотність (8)	2	5	8	

Загальна кількість балів: _____

Висновки: методична розробка пропонується (поставити позначку нижче від обраного варіанту):

До схвалення науково-методичною радою	На доопрацювання	На докорінну переробку

Рекомендації:

Рецензент:

Посада

підпис

Розшифровка підпису